

— Det gjelder å se framover

FØRST MOTVILLIG: Generalmajor Johan Koren Christie sa til slutt ja til å medvirke til Andreas Skartveits nye bok. (Foto: Beate Bjercke/Norpress)

— Det viktigste er ikke å se bakover, men framover. Og da ser jeg nye, alvorlige trusler, sier generalmajor Johan Koren Christie. Den kjente flygeren fra Vang er en av åtte krigsdeltakere som har bidratt til den første boken til årets frigjøringsjubileum - «Vi valgte det vi ikke kjente.»

AV TOR RICHVOLDSEN

Med utgangspunkt i valget som unge mennesker den gang ble stillet overfor, har Andreas Skartveit bedt de åtte om å skrive denne boken. Det er blitt en annerledes og interessant bok.

Disse sentrale representanter for krigsgenerasjonen forteller ikke bare om hvorfor de valgte som de gjorde. De har også et budskap til dagens unge - et budskap som munnar ut i et inderlig ønske om at unge mennesker i nye generasjoner aldri må møte slike valg igjen.

Det er mulig at moderne våpens ekstreme drapsevne gjør en ny verdenskrig mindre sannsynlig. Ikke desto mindre befinner verden som helhet seg i en situasjon som synes å gå mot meget alvorlige kriser av mange slag, sier Christie. Med utgangspunkt i Inger Hagerups dikt «Vær utålmodig, menneske», kommer han med en sterk appell til dagens unge om å engasjere seg i problemer med overbefolkning, overforbruk, suitt og forurensning.

Mot katastrofen?

— Dersom den nålevende verdensbefolkning ikke klarer å rydde opp i elendigheten, går menneskeheten med stor sikkerhet mot en katastrofe hvis konsekvenser vi ikke kan forutse, sier Christie.

Den snart 86 år gamle krigshelten innrømmer at han hadde mange motforestillinger mot å bidra til den nye boken, da han ble spurt.

— Jeg er ingen skribent. Det å skrive er like lite lystbetont nå som

det var å skrive stil på skolen i gamle dager, bemerket han. Etter en stund kom han likevel til at han ville bidra. Begrunnelse var at det er viktig at ettertiden får et riktig bilde av hvordan det var å være med i den annen verdenskrig - historiens verste krig.

Fem år i Tyskland

I motsetning til bokens andre forfattere, hadde han et nært forhold til tyskerne før krigen. Han hadde tilbrakt fem år i Tyskland, der han studerte til sivilingeniør ved Den tekniske høyskolen i Berlin.

— Jeg var begeistret for Tyskland. Ikke for Hitler, men for tysk sivilisasjon og kultur, som har spilt en stor rolle i det beste som er skapt i Europa - ikke minst gjennom det sterke jødiske innslag, sier han.

— Ved siden av opplevelser i en krig, er inntrykkene fra studiedagene noe man ikke lett glemmer. Men til tross for dette, var ikke valget i 1940 vanskelig, fremholder han.

I lang tid så han hvilken vei det gikk: Studiekamerater han drakk øl sammen med i Tyskland, erklærte i løftet stemning at bare tyskerne ble sterke nok, ville de marsjere mot Paris. Men når han her hjemme fortalte at det var fare på ferde, var det umulig å få noen som helst respons.

— Egentlig kunne vi jo håpe at Norge hadde klart å holde seg utenfor krigen, men jeg anså det som lite realistisk, påpeker han.

— Den store skuffelsen med krigen var å se hva tyskerne kunne gjøre i konsentrasjonsleirene. Det er for meg den dag i dag helt uforståelig. Jeg har fortsatt kontakt med tyskere, jeg tør si vennskap. Vi må være forsiktige med å dømmes generelt, sier den gamle krigshelten fra Hedmark.